

[Aage Fogh.]

Det ærede medlem hr. Anker Lau gav udtryk for, at der, hvis vi ikke gennemfører denne lov, vil være fuld frihed på dette område. Det tror jeg ingenlunde er rigtigt. Jeg tror, at jeg kan garantere absolut sikkert for, at hvis denne lov ikke bliver gennemført, vil de danske mejerier vide at gennemføre en mælkeordning i København, på samme måde som landbruget har gjort det i Stockholm og Oslo. Den frihed, det ærede medlem drømmer om, tror jeg ikke man på nogen måde kan vente gennemført i vore købstæder i fremtiden, fordi vore mejerier vil træffe en ordning, hvis ikke vi gør det her.

(Kort bemærkning).

Edel Saunte: Jeg konstaterer med glæde, at det ærede medlem hr. Poul Claussen anerkender, at der var kaos, og at det derfor var nødvendigt at lave en mælkeordning. Jeg kunne godt lide at vide, hvordan han havde tænkt sig muligheden af, at der skulle blive orden og system i tingene, når man ophæver den lov, som bragte os ud af dette kaos. Jeg kan forsikre ham om, at vi kom ud i det samme kaos igen.

(Kort bemærkning).

Poul Claussen: Det forekommer mig, at det ærede medlems forsikringer om, at vi vil komme ud i et nyt kaos, er en meget billig vare. Der er ingen tvivl om, at tredivernes landbrugskrise og de deraf flydende uordnede forhold for landbrugerne og derefter besættelsen i høj grad gjorde, at denne sag trængte til at komme ind i faste rammer dengang; men derfor er det ingenlunde givet, at man behøver at lave en permanent ordning 17 år efter for at få de fordele, der kom ud af ordningen dengang.

(Kort bemærkning).

Anker Lau: Må jeg sige til det ærede medlem fru Edel Saunte, at fri konkurrence og kaos ikke er ensbetydende begreber for os. Det er ganske givet, at den fri konkurrence på dette som på så mange andre områder, hvor vi har den og der ikke er uorden, vil give et godt resultat.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh var inde på tanken om, at mejerierne ville lave

et privat monopol. Det er naturligvis en antagelse, noget, man kan slynge ud. Det er tilbagevist i kommissionen som en mulighed, der ikke kan tænkes af de pågældende organisationer selv.

Må jeg slutte med at sige, at jeg går ud fra, at vi får en forklaring af det ærede medlem frk. Gudrun Bjørner.

(Kort bemærkning).

Edel Saunte: Den udmærkede tilstand, som den fri konkurrence bragte i 1937-38-39, bestod i, at mælk blev solgt som lokkevare fra ikke mindre end 180 butikker i denne by, og at mælken fra disse butikker var af en sådan kvalitet, at den var direkte sundhedsfarlig; det viste de undersøgelser, som mælkekommissionen i 1939 foretog. De viste endvidere, at det gennemgående var mælk, som havde været undergivet en behandling, der ikke alene gjorde den sundhedsfarlig, men også ubrugelig i almindelige husholdninger, idet det viste sig, at den som gennemsnit blev sur i løbet af mindre end 2 timer, efter at den var leveret til husmødrene — altså en vare, som husmødrene overhovedet ikke kunne have nogen glæde af. Dernæst viste det sig, at så snart der var gennemført en ordning, der slog disse billige mejerier og mærkelige udsalg ud, blev prisen billigere for forbrugerne. Jeg kan ikke se, at den fri konkurrence på dette område har vist sig at have mulighed for at skabe rimelige forhold.

Over for det ærede medlem hr. Anker Lau vil jeg gerne oplæse, hvad DKFs formand sagde på et offentligt møde i 1955 — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Hvis mælkeordningen afvikles, må man inden for mejeribrugets søge at finde hinanden i et samarbejde for at fastholde de fordele for alle parter, der er skabt i de sidste 15 år.“
— altså under mælkeordningen.

(Kort bemærkning).

Poul Claussen: Såfremt begyndelsesbemærkningerne i det ærede medlems sidste replik var et svar til mig, forstår jeg i og for sig ikke hvorfor. Jeg har hele tiden været klar over, at mælken i 1939-40 lod meget tilbage at ønske kvalitetsmæssigt og